

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

Á debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reclámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Fölhívás előfizetésre.

A negyedik évnegyed elején szíves bizalommal kérjük föl t. előfizetőinket az előfizetések megújítására.

Lapunk, mint a debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye, híven szolgálja a függetlenségi eszméket, valamint e város és vidékének közügyeit is. Azt a missziót, mely lapunkra, mint észak-keleti Magyarország egyetlen ellenzéki lapjára várakozik, híven és becsületesen igyekszik betölteni s kitűzött irányától se jobbra, se balra el nem tér.

Programmunkat bővebben fejtegetni fölösleges. Huszonhárom küzdelemteljes év áll a »Debreczen« háta mögött s e hosszú idő alatt mindig az igazságot, a bátor szókimondást s a valódi közérdeket szolgálta lapunk, mely kipróbált, meghitt barátjává vált az olvasó közönségnek.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre . . . 10 frt.
Fél évre . . . 5 frt.
Negyed évre . . . 2 frt 50 kr.
Egy óra . . . 1 frt.

Az előfizetési pénzeket kérjük egyenesen Szinay Gyulához (kis-csapó-utca 383. sz.), lapunk főszerkesztőjéhez s kiadójához küldeni.

A „DEBRECZEN”
 szerkesztősége és kiadó-hivatala.

Tisza Kálmán és a váradiak.

Debreczen, október 1.

(—a.) Magyarország volt miniszterelnöke, kit a véderő-vita buktatott meg, mint utódját a közigazgatási vita, tegnap tartotta beszámoló beszédét szülővárosában, Nagyváradon, melynek mandátumát viseli.

Hogy a beszámoló beszéd mit tartalmazott, arról még e sorok irásáig nincs tudomásunk, — de valószínűnek tartjuk, hogy hosszasan foglalkozott az Apponyi Albert jászberényi beszédével, — ezt pedig abból következtetjük, mert Tisza korábban akarta megtartani beszámolóját, de elhalasztotta azt, — még pedig a mi meggyőződésünk szerint azon célból, hogy előbb meghallhassa az Apponyi beszámolóját s ha aztán szükségesnek látszik, válaszolhasson rá.

Ma még csak csak a nagyváradi fogadtatás külsőségeinek leírása s az üdvözlő beszédek szövege fekszik előttünk. E fogadtatás nem nélkülözte a fényt, a hivatalos világ gondoskodott róla, hogy a fogadtatás és a bevonulás minél impozánsabb legyen.

A fogadtatás, valamint a polgármester üdvözlő beszéde azt gyaníttatja velünk, hogy a nagyváradiak még mindig Tisza Kálmánt tartják uralkodó planétának. Azt hiszik, hogy az ő bukása nem végleges s ismét sikerül kezébe keríteni az elvesztett hatalmat. Szapáry bukása után, a mit bevezetett tények kell tartanunk, a váradiak hite szerint ismét

Tisza jut a hatalom polczára, azért hódolnak most előtte.

Még feltűnőbb a váradiaknak ezen hódolata, ha vissza tekintünk azon időre, midőn a Tisza csillaga lehanyatlott. A váradiak első voltak az új kormány üdvözlői sorában s Tisza Kálmán ellen olyan hangulat támadt Nagyváradon, mint a minő hangulat a megvert hadvezért szokta fogadni.

Egész hajsza indult meg Tisza ellen egyik fővárosi lapban s ezen hajsztát nagyváradi kormányparti körök kezdeményezték. E hajszában az volt a legrobotabb, hogy indító oka a lokál-patriótizmus, az az magyar néven az önzés volt. Szemére hányták Tiszának, a mit mi debreczeniek nem ismerünk el, hogy miniszterelnöki működése alatt mindig Debreczent emelte Nagyvárad rovására, — így például Debreczennek dohánygyárat építtetett s kieszközölte, hogy Debreczen nagy kaszárnyákat kapjon (mely utóbbiakért mi egyáltalában nem lelkesedünk), — különösen pedig az fájt a váradiaknak, hogy míg Debreczen teljes, addig Nagyvárad csak csonka királyi táblát kapott (ezt se érdemelte!) főügyesség nélkül. Még olyan apró magán-dolgokért is támadták Tiszát, hogy debreczeni házáat fölépíttette s fiait a debreczeni főiskolában neveltette. Csak nem neveltethette a nagyváradi apáczáknál?!

Hasonló elbánásban részesítették Tisza Kálmánét, a buzgó protestáns nőt. Míg Tisza Kálmán a kormány élén állott, addig Tisza Kálmáné diadalmasan meg

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Csavargók Eldorádója.

(— Tudományos csevegés. *) —

Irta: Ifj. Mórész Pál.

A tapasztalás igazat adott Montesquieu azon állításának, hogy az emberi társadalom fejlődésére több befolyással vannak a földtani és éghajlati viszonyok, mint a faj átörökölhető tulajdonságai.

Tapasztalhatjuk ezt az angol-szász gyarmatosoknál, kik az Óceán túloldalán újra házájuk komor egét találván fel, karakterökben majdnem semmit sem változtak. Az angol, ki időközben »Jankel« lett, csak nevét változtatta meg, de lényében az maradt, a mi volt. Önző, erélyes, dolgos és nyervágy-szomjas, de mindenekelőtt feltékeny öre személyes szabadságának.

Egészen más helyzetbe jutottak az ausztráliai angol gyarmatosok. John Bull a déli félteke örökké mosolygó ege alatt, a termékeny, aranydus talaj buja vegetációjá közt élve, hason-

másaként Italia hires lazzaroniainak, indolens, munkakerülő, tékozló lett.

Ama nagy változást, mely Albion fiait ezen exotikus világrészben érte. Parkin György a »Century Magazine«-ban igen ügyesen ismerteti.

Igen szembeötlő, mondja Parkin, hogy Ausztráliában a fővárosok az egyes kolóniák társadalmi és politikai viszonyainak alakulására mily nagy, szemmel látható befolyással vannak. Ugy, hogy ezen befolyás nem csak szembeötlő, de megmagyarázhatatlan is volna, ha nem tudnók, hogy Melbourne, a Viktória gyarmat fővárosa, az egész gyarmat lakosságának felét magában foglalja és hogy Sidney Neu-Südwales lakosságának, több mint egy harmadát reprezentálja. A központi kormányt, melynek székhelyei, saját kebelökből választják meg és ezen a módon az államhatalomnak legnagyobb része az ő kezeikben egyesül. Nem kell gondolni, hogy ez csekélység volna. — Ausztráliában ugyanis mindent a kormány végzi: iskolákat, egyetemeket, könyvtárakat alapít, vasutakat építtet és azokat folytonosan üzemben tartja, bár veszteséggel járna is az.

Az állam nem kímél semmi költségeket

sem azon pompás »épkerék« szállításánál, melyekre az ausztráliai angol — joggal — oly büszke.

A faczér munkásoknak ismét az állam nyújt módot a megélhetésre és munkálkodásra. A munkásokat állami költségen szállítják oda, hol azoknak vagy egyesek, vagy maga a kormány foglalkozást adhat.

Ausztráliában ugy a nyilvános, mint a magán élet, annyira át van hatva a szocialista eszméktől, hogy — ha hihetünk a Century Magazine értesítéseinek — a londoni streikoló dock munkások nagyobb összegű pénzségélyeket éppen ausztráliai milliomosoktól nyertek.

Az ausztráliai szocializmust, már magában e világrészben divó viszonyok és életfeltételek könnyen megmagyarázhatóvá teszik.

Oly országban, hol a kenyér és hus majdnem semmibe sem kerül, hol egy falevelel befedett kunyhó elég arra, hogy az ember magát »háziur«-nak vallhassa, a munka csak fényűzés lesz. És az emberek, nem annyira a szükségtől kényszerítette, mint inkább unalmas perczek elűzése végett dolgoznak. Ez teszi megmagyarázhatóvá a fenti sorokat mondó

*] Parkin György adatai után.

küzdött b. Gerliczynével, a Magyarországon fölébredt ultramontánizmus egyik női előharcosával, — de midőn Tisza Kálmán hatalmát elvesztette, a nagyváradi árvaház apáca-kérdésében b. Gerliczyné lett a győztes.

Most azonban a nagyváradiak a Tisza Kálmán szerencse-csillagát ismét feltűnni látják. Szapáry megbukott, Apponyi pedig jászberényi beszédével elzárta maga elől — legalább egy időre — a kormányra jutás útját, — a jövő tehát — a nagyváradiak naiv hite szerint — a Tisza Kálmáné. Innen ered az a nagy lelkesedés és hódolat, melylyel Tiszát fogadták!

A nagyváradiak azonban e reményükben szerfelett csalódní fognak. Még eddig ugyan nem bontakozott ki a homályból a jövő politikai helyzet képe, ma még nem tudhatjuk, hogy ki lesz a jövő embere, de azt biztosan tudjuk, hogy Tisza Kálmán már a múlttá. Ha akarja, családi összeköttetéseinél fogva tud zavarokat csinálni az uralkodó pártban, s tud kellemetlenségeket okozni a kormánynak, de arról a reményről már bizonyára maga is lemondott, hogy a hatalmat ismét a saját kezébe kerítse. Magyarországon még nem volt arra példa, hogy egy bukott államférfi ismét fölemelkedjék s Tisza is azok sorába jut, kik a letűnt hatalom romjain reménytelenül merengenek.

... A nagyváradi bankettnek tehát nem lehet más eredménye, mint egy csomó üres toaszt és egy kis mámorfutó köde!

A budapesti ipar- és kereskedelmi kamarából. Lidércnyomástól szabadultak meg az emberek. A régen vajdó Kochmeisterügy immár elintéztet nyert. Elintéztet olyat, a minő már rég bekövetkezhetett volna, ha némelyek az elnök bukásában nem láttak volna önös céljaik hajótörését is. A kamara elnöke az odiózus felségfolyamodás után is megírhatta volna azt a levelet, a melyet a kamarai tagok helyeslése közt csak kedden olvasott fel Rath Károly kamarai alelnök. Ha Kochmeister báró a felségfolyamodás alkalmát használja fel a lemondásra, úgy már

régen elcsitulnak a hullámok, a melyek kedden oly hatalmassá torlódtak össze, hogy ha lemondását be nem adja, a felzudult közvélemény árja sodorta volna őt magával kéréhetetlenül, ellenáthatatlanul. Kochmeister báró bukott s nincs senki, a ki könnyeket hullasson sirja fölött, a melyet önkézevel ázott meg magának. De hát, mint azt a keddi ülésen egy kamarai tag megjegyezte: »de mortuis nil nisi bene.« Temessük el mi is elnökségnek áldatlan korát, felejtjük el, hogy oly hosszú ideig viselte a tisztséget, a melyet érvényesíthetett mindenki javára, de a mely hivatalában mindenkor megfeledezett arról, hogy oly testület élén áll, a mely minden ízében kell, hogy magyar legyen.

A ház munkarendje.

A képviselőház legközelebbi munkarendje tárgyában a következőket írják:

Oly előterjesztés, melyet a jövő szombaton újra egybeülő képviselőház késelelem nélkül napirendre tűzhet, mindössze is alig három fekszik asztalán. Nevezetesen a kereskedelmi miniszternek jelentései a győr-soproni ébenfurti vasút-részvénytársaság némely ügyeinek rendezéséről szóló 1880. 33. t. cz. végrehajtása s a nagyszében-vöröstoronyi és a felek-fogarasi helyi érdekű vasutak engedélyezése tárgyában. Ezen jelentések már átmentek az előzetes szakbizottsági tárgyaláson és így természetesen első tanácskozási tárgyait fogják képezni a háznak.

Be vannak továbbá terjesztve: a közoktatásügyi miniszter törvényjavaslata a tanítók nyugdíjazásáról s özvegyek s árvák gyámlításáról szóló 1875: 32. t. cz. módosítása tárgyában, — a honvédelmi miniszteré 500.000 frt póthitel engedélyezéséről és az igazságügy-miniszteré »a határ-és földmérési jelek rongálása és megsemmisítése tárgyában alkotandó büntető határozatokról«. E javaslatokat a háznak illető állandó bizottságai már a jövő hó első napjaiban tárgyalás alá fogják venni s jelentéseik alapján esetleg mindenik javaslat még október hó folyamán a házában is napirendre lesz tűzhető.

Be van végül terjesztve a kuriának képviselőválasztási ügyekben bírakodását szabályozó törvényjavaslat, de a bizottságot, mely ennek előkészítésére lesz hivatva, még csak ezután fogja a ház — szintén legelső ülései-

nek egyikén — megválasztani. S bár e harmincz tagból megalkotandó »ad hoc« bizottság még ez évben — valószínűleg a delegációk ülésezése alatt — le fogja tárgyalni a szóban forgó javaslatot, arra, hogy még a jelen országgyűlés alatt törvény is lehessen belőle, még a legjobb akarat mellett is vajmi kevés a kilátás. (Vannak egyébiránt, a kik úgy vélekednek, hogy ez a »legjobb akarat« hiányzik is az irányadó tényezők egynémelyikénél.)

A most említett bizottság és a delegáció tagjainak megválasztásán kívül egy-két állandó bizottság üresedésben levő tagsági helyeinek betöltése is a ház legelső üléseinek lesz a feladata. Ugyancsak ezen ülések egyikén, valószínűleg október 8-án, terjeszti be a kormány a pénzügyminiszter exopozéjának kíséretében a jövő évi állami költségvetés előirányzatát s a múlt évi állami zárszámadásokat s esetleg ugyanakkor, vagy pár nappal utóbb a hivatalnoki javadalmazások szabályozására vonatkozó törvényjavaslatot. A költségvetést e javaslattal kapcsolatosan október hó közepétáján veszi tárgyalás alá a pénzügyi bizottság s nem lehetetlen, hogy a delegációknak november hó 9-ére tervezett egybeüléseig el is készül azoknak tárgyalásával.

Hozzávéve az elmaradhatatlan interpellációkat s az azokra adandó miniszteri válaszokat, a fenn elősoroltakkal körülbelül ki is van merítve az, a mit a ház bizottságai a delegációk egybeüléseig s ülésezése alatt végezhetnek. A delegációk ülészaka a legjobb esetben december hó elején fog véget érni s akkor ismét meg fogja kezdeni a ház teljes üléseit. Nem lehetetlen, hogy addig be lesz terjeszthető a német kereskedelmi szerződés is, melynek nyilvánosságra hozatala némely más államokkal, nevezetesen Olaszországgal, Svájczeccal és Szerbiával a kereskedelmi szerződési tárgyalások befejezését feltételezi. Arra, hogy a jövő évre szóló költségvetési törvény kellő időben megalkottassék már az elmondottak szerint is nincs semmi kilátás s a kormány már számot is vetett azzal, hogy a jövő év első három hónapjában az államháztartásnak felhatalmazás (indemnity) alapján való vezetése iránt törvényjavaslatot lesz szükséges előterjesztenie.

ezimet is, hogy: »Ausztrália a csavargók Eldorádója.«

Parkin Gy. állítása szerint a síkföldeken a csavargók csoportokban járnak tanyáról-tanyára, hogy — mint mondják — munkát keressenek. A »naponjárókate« — a gyarmatosok nevezik így őket — úgy tekintik egész Ausztráliában, mint a társadalom szükségeseit, kik oly jogokat élveznek, melyeket a földteke egy részén sem adnának meg nekik.

Jaj volna azon földbirtokosnak, ki ezen csavargók egyikétől — kik a munkát folyton keresik — bizonyos munka végzése nélkül megtagadná az ebédet, vagy éjszakai nyugvóhelyet. A nem éppen vendégszerető gyarmatos rövid idő alatt megtanítanak arra, hogy mily sokba kerül az, ha az ember ellene tesz az ország-szerte divó szokásoknak. Mert valamelyik sötét éjszaka magterhes asztagja vagy éppen tanyaháza lobogó világánál elmélkedhetnek a barátságatlan vendégfogadás káros hátrányai fölől. Különben azt el kell ismerni, hogy az ausztráliai gyarmatos, ki virágzó mezőgazdaságban valóságos kis király, nem annyira félelemből, mint inkább barátságából ad a koldusnak. A koldust éppen nem tekinti ellenfelének, mert

a koldussal szemben körülbelül arra az álláspontra helyezi magát, melyben a szerencsés játékos bukott »partnerevel« szemben áll.

Az Ausztráliában nyilvánuló jótékony kimagyarozására azt hozza fel a jó Parkin György, hogy az a milliomos, a ki Melbourneben paloták ura, azért nem nézi le a csavargót, mert — úgy tartja — hogy ha azt az óriási arany tömböt, melyet ő az utcák porában talált még »naponjáró« korában, egy hozzá hasonló csavargó ezimborája találta volna meg, akkor most az ő helyében az lenne a milliomos. Vagy a dusszagdag farmer ellenben azért szánakozik a hozzá segélyért forduló tenyeres-talpas csavargón, mert gondolja, hogy talán ez is jobb módban volna, ha nem oly vidéken telepedett volna meg, hol az utolsó fűszál is felemészti a falánk nyulacsák. Megjegyzendő, hogy Ausztrália egyes vidékein a szapora nyulak valóságos csapásai a gazda-közönségnek.

Ausztráliában minden egyes csavargóban egy-egy szárnyaszegett milliomost látnak. Ezen új világ részben ugyanis a véletlen szeszélyes játéka több befolyással van a földi javak megszerzésére, mint civilizált vidékeken.

S talán éppen ebben keresendő azon előzetekenyiségnek csirája is, melylyel Ausztráliában

a szegényebb néposztály jólétéről gondoskodnak. Ezért kerülnek gondosan minden olyan cselekményt, melylyel a »naponjárót«, a csavargót, ki játékát elvesztette, megsérthetnék.

A »workhouses« (angol dolgozóházak) Ausztráliában még nem ismertek, ezeket »jótékonyági menhelyek« pótolják.

Az ilyen jótékonyági intézetek jellemzésére elég a következőket felhozni:

Ha valamely csavargó bekerült egy ilyen intézetbe — a kényelmes ellátásért — nem dolgoztatják óraszámra, mint Angliában, hanem — az állam segélye által — életét a legkényelmesebbé igyekeznek tenni.

Azon nyolczszáz szegény, melyet a Sidney kormány uri módon táplál és ruház, munka nélkül álmódoshatik, gy pipázhatik egész napokon keresztül.

Angliában vagy Amerikában mindnyájukat kiebrudalnák a »jótékonyági egyesület« védő falai közül, ha — erejök-höz képest — nem dolgoznának annyit, a mennyivel a kapott segély egy jó részét viszatérítik a jótékonyági egyesületnek.

tárgy: megke... is a c... hó els... javas... pénzü... a bud... emelk... mint i... arra, ... kat a... folyó... hesse.

válasz... pokba... a járá... a függ... rület... nép g... több r... te a k... vezete... val bi... kimuta... gát. K... káros... sege c... a függ... mint v... leni I... ltván... államo... politik... hogy a... fokra... már-n... lelkesi... azt, h... a biza...

ellen... serege... indult... ban. V... tek az... ton fol... ban a... kis ma... holiku... azonba...

Péterv... Novgor... ban az...

A... ban ne... csavarg... nemről... ugyanis... s á g i... vászon...

S... pá r c... gálnak... konysá... rok a... társasá...

A... intézet... mes lah... sáknak...

A... is e jó... ausztra... szivesel... a nyilva... hely ba...

S... csavarg... csak a... p a r k h...

BELFÖLD.

A jövő évi állami költségvetés tárgyalását ez évben valószínűleg nem is fogja megkezdeni a képviselőház. Eltekintve ugyanis a delegációk ülészakától, mely december hó első napjaiban fog véget érni, egy pár oly javaslat is kerül e haz asztalára, a melyeknek pénzügyi kihatása szükségessé teszi, hogy még a budget tárgyalását megelőzőleg törvényerőre emelkedjenek. Mindezen körülmények folytán, mint írják, felhatalmazást fog kérni a kormány arra, hogy az állami bevételek és kiadásokat a jövő évi költségvetési törvény alapján kezelhesse.

Képviselői beszámoló. A siklósi választókerület képviselője, Kossa Dezső e napokban tartotta beszámolóját Nagyváradon, a járás egyik elsőrangú községében, a mely a függetlenségi elvek tüzhelye és a választókerület zászlóvivője. A környékről is nagyszámú nép gyűlt össze itt, hogy végig hallgassa a több mint két óráig tartó beszédét. Sorra vette a képviselő az elmúlt négy év minden nevezetesebb eseményeit, alkotásait, és logikával bíraltatta az újabb hozott törvényeket, kimutatván azok nagyrészenek tarthatatlanságát. Különösen hangsúlyozta a szeszadótörvény káros hatását, a melyet e vidék gazdaközönsege oly mélyen érez. Elmondta, mint küzdött a függetlenségi párt a véderőjavaslat ellen s mint vívta a nagy harcokat az államosítás elleni küzdelemben. Beszéde végén összehasonlítván a hazai állapotokat a művelt nyugati államokéival, különösen kikelt a kormány ama politikája ellen, mely semmit sem tesz arra, hogy a közjólétet emelje s hogy a legmagasabb fokra csigázott adóztatásával a gazdaembert már-már lehetetlenné teszi. A föl-fölhangzó lelkesült eljenzés mutatta a beszéd hatását és azt, hogy az odavaló nép és képviselője között a bizalom rendületlenül áll.

KÜLFÖLD.

Tüntetés a magyar zarándokok ellen. A magyar tanuló-ifjúság zarándok-sereget, mely szent Alajos ünnepére Rómába indult, nem remélt fogadtatás várta Ankonában. Vasárnap este 9 óra 15 perczkor érkeztek az Agatha hajón e városba s külön vonaton folytatták útjukat Róma felé. Mielőtt azonban a kupékba szálltak, tul kellett esniök egy kis maeskenén, melyet az ankonai anti-kat-holikusok rendeztek tiszteletükre. Egyéb baj azonban nem történt.

Parasztlázadás Oroszországban. Pétervárról jött hírek szerint Kazán, Nisni-Novgorod és Jekaterinoszlav kormányzóságokban az inség miatt parasztlázadás ütött ki.

Az ausztráliai philanthropie azonban nem csak a munkát nem igen kedvelő csavargókról gondoskodik, hanem a gyengébb nemről sem feledkezik meg. Sidney-ben ugyanis van még egy másik »jótékony-sági intézet« is, a hol 800 különféle kuru vászonceléd él az állam költségén.

Sőt nem kell elfeledni, hogy a házaspárok befogadására külön »kottage-ok« szolgálnak. Mert a déli-feltekén nyilvánuló jótékony-ság nem tűri, hogy a törvényes házaspárok a nyomorban különválva vagy pedig mások társaságában éljenek.

A helyett, hogy a férj egyik, a nő másik intézetben élne, a nemzeti jótékony-ság kényelmes lakhelyet biztosít a gyámoltalan hitvestársaknak.

Azonban bármily kényelmet biztosítanak is e jótékony-sági intézetek védekezéseiknek, az ausztráliai nagy városok koldusai és csavargói szivesebben alusznak az lsten szabad ege alatt, a nyilvános kertek löczáin, mint éppen a menhely barátságos, de mégis zárt falai közt...

Sidney-ben nincsen olyan koldus vagy csavargó, ki büszke ne volna arra, hogy neki csak annyi joga van azon csodálatraméltó parkhoz, melyet híres szobrászok mester-

Királyok találkozása. Károly román király két hét óta időzik olasz földön, nejénél, Pallanzában, incognitó. Minthogy a királyné állapotában a javulás tartós jellegű, úgy, hogy a kezdetben mozdulni sem tudó nő, ma már a nap legnagyobb részét az erkélyeken föl és alá sétalással töltheti, fölséges férje látogatást tesz Umberto olasz királynál, ennek monzai nyári tartózkodási helyén. A látogatás aligha politikai jellegű.

Tisza Kálmán Nagyváradon.

Tisza Kálmán tegnap reggel érkezett Nagyváradra, hogy beszámoló beszédét megtartsa. A pályaháznál sokan várakoztak reá, — ott voltak a többek közt: br. Dóry főispán, Beöthy alispán, Sal Ferencz polgármester, Gyalokay törvényszéki elnök, Beöthy Algernon Beöthy László, Vetsey Géza, Gajary Ödön, Szunyogh Szabolcs, Rezey Silvius országgyűlési képviselők, Bozóky, Sipos, Orbán tanfelügyelő, Széchenyi Jenő kanonok stb. A vonat megérkezésekor Tisza Kálmánhoz Sal polgármester a következő beszédet intézte:

»Mindig örömmel üdvözljük szülő városában, mely fejlődésének oroszán részét önnek köszöni. Örvendünk, hogy választói hívásának engedve, közöttünk megjelent, mint szeretett képviselőnk. Közöttünk van s kiérdemelte nagysága jellemző igénytelenségeivel a hazafias munkának, a jól betöltött kötelességnek érdemét, ki nem csak mint vezér, hanem mint közember is híven szolgálja hazáját. Mi érezzük, mi tudjuk, azt, mit bir önben a koronás király, mit a haza és mit városunk? Azért törhetlen hűséggel ragaszkodunk önhöz s mint szabad polgárok, önként biztosítjuk igaz szeretetünkről, az egyedüli jutalomról, melyet polgár az érdemnek nyújthat. Éljen Tisza Kálmán képviselőnk!«

Tisza Kálmán válasza így hangzott:

»Valójában zavarban vagyok, hogy mit válaszoljak a hozzám intézett szívélyes szavakra. Zavarban vagyok, mert ismételni nem szeretek. Miután pedig érzelmeim a város és lakói iránt, becsülesem hazafiságuk iránt, a móta csak gondolkozni tudok, egy és ugyanaz, különböző szavakat találnom igen nehéz és ezért nem marad más hátra, mint megköszönni most is szíves megjelenésüket (Élénk eljenzés) mint bevallani, hogy ha önzés nem volna tö-

lem önöknek alkalmatlanságot csinálni, gyakrabban venném igénybe a megjelenés lehetőségét, de így, mert érzem, hogy ez önzés volna, megelégszem újabb helyzetemnek előtem igen kedves eredményeivel, hogy mint egyik egyszerű polgára e városnak, gyakrabban jelenhetek meg kebelében (Éljenzés) és gyönyörködhetem fejlődésében, mi soha nem egyes embernek, hanem mindig a város összes lakói és polgárság igyekezetének eredménye. (Élénk eljenzés.) Legyenek meggyőződve, hogy én, kinek lehet sok hibám — és bizonynyal van is — de a kinek hibái közé — egész nyugodt lélekkel mondhatom — a hálátlan-ság soha sem tartozott és tartozni nem is fog, nem fogom elfeledni soha azt a sok jót és szívességet, mit velem tettek.« (Hosszas eljenzés.)

E válasz után Tisza szívélyesen üdvözölte b. Dóry főispánt, Sal polgármestert, Gyalokai törvényszéki elnököt, majd Sal polgármesterrel a város diszfogátára szállt s szállására hajtattott. Itt rövid társalgást folytatott a város és megye előkelőségével, azután Schlauch Lőrincz és Pavel püspököket, Zádor ítélőtáblai elnököt, báró Dóry főispánt és Széchenyi kanonokot látogatta meg.

Egy órakor Tisza Kálmán tiszteletére a »Fekete sas«-hoz címzett szálloda nagy termében 300 teritékű diszebed volt. Itt mondta el Tisza Kálmán — pohárköszöntő alakjában — beszámoló beszédét, melynek szövege még nem fekszik előttünk.

Ujdonságok.

* **Molnár György**, a magyar szinpadnak egykor egyik legkitünőbb, leghivatottabb művésze, a debreczeni közönség jó ismerőse, a ki azonban a legutóbbi éveken önmagával, társaival, sőt jórészt a közönséggel is meghasonlott, mint őszinte mely részvételt értesülünk, tegnap meghalt. Halálát betegeskedés előzte meg, mely már régebb óta gyötörte, de csak egy-két napja, hogy ágyba döntötte. De szellemileg, művészileg nem számított már a szerencsétlen több év óta. Pedig alig egy-két évtizede, büszkesége volt a szinpadnak, hatalmas vonzó ereje a Nemzeti-színháznak amelyben mint tragikus hős valósággal nagyszerű alakításokat is nyújtott. Az ő III. Richardja, Lear királya, általában Shakspearei alakjai feledhetlenek maradtak mindazok előtt,

»ó-világ« lakóját újabb kifakadásokra ingerelné csak, addig az ausztráliai erszénye megnyitására tökéletesen elég az.

Mindebből láthatjuk, hogy Ausztráliában a csavargók valóságos idylli életet élnek, de ne feledjük el, hogy ezen arkádiai állapotok megvalósítása igen sok pénzbe kerül. És hogy a »csavargók Eldorádója«, csak oly országokban lehetséges, hol kevés a lakosság, uj a föld, melynek kincsei kiaknázhatatlanok és a hol a kormány is hajlandó ily, talán azt is mondhatnók, nem egészen szükséges jótékony-ság költséges gyakorlására!

Gondolatok.

A remény az életnek gyámola, mely velünk születvén, szívünk utolsó dobbanásáig el nem hagy minket, — akkor is hamarabb elhagynak érzékenységeink, mintsem a reménynek vigasztaló sugarai.

A boldogsággal kecsgetető remény egyedül az, a mi kellemessé teszi hamar muló életünk perczeit, s növeli bennünk azon vágyat, melynek az élet kívánságaitól különböző és tökéletes kielégítése csak a sírhalmokon tul érezhető.

művei és különféle világrészek exoticus növényei díszítenek, mint az ország első milliomasának. Ezeren és ezeren vannak, kiknek e díszes kertek képezik lakhelyeiket. Miután ezen philosophok az oicsó lakás problémáját ily módon megoldották, nem igen gondolnak a vagyon gyűjtésére sem, sőt az élelmi szerek beszerzéséért sem kell nagyon törni magokat. A kenyérért csak kezeiket kell kinyújtani, mert Ausztráliában a magán jótékony-ság áldásai még kimeríthetlenebb, mint éppen az, mit a nyilvános jótékony-sági intézet adhat.

E különös országban a munkakerülő embernek, hogy boldoguljon, csak e kettő közt kell választani, hogy: »valjon az állam szegénye« legyen-e, vagy pedig a »saját kezére« üzze a koldulás mesterségét? Mert mindkét hivatásfaj, de különösen az első, a szerény, de biztos, gondtalan megélhetésnek, nem megveendő eszközeivel szolgál.

Egy angol, ki még ismeretlen volt a Sidney viszonyokkal, szigorú hangon utasítva el egy herkulesi termetű koldust, csodálatát fejezte ki a felett, hogy ily erőteljes, munkabíró ember létére, nem restel koldulni.

— Uran, válaszolta a csavargó, nem szeretek hajlongani! S mig e fura válasz az

kik valaha látták. Mely értelemmel, nagy erővel tudta ő megjátszani e szerepeket — és azonfelül roppant modorossággal. Alkotásainak tisztaságát, élvezhetőségét a sok fölösleges czafrang egyoldalú bizarr színezés gyakran megzavarta, anélkül azonban, hogy teljesen megrontani képes lett volna. Akik játékának magvát, legfőbb tartalmát tekintették, azok kepesek voltak ezektől az apró rigolyáktól eltekinteni s élveztek amit nyújtott, mert maradt azokban élvezetes és tartalom mindig. De a rigolyák tulságosan uralták Molnár Györgynek elege nem fejelemzett képességét s lassankint urra is lettek fölötte tökéletesen. Minél jobban engedte magát át a taps és hatás bódító erejének, annál kevésbé uralkodott zabolátlatlan tehetségén s az annál rendtelenebb, érthetlenebb dolgokra ragadta. Így következett be lassankint az, hogy a nemzeti színház szabályos, magas, de egyenes művészi niveaujában többé meg nem maradhatott s átment az ép akkor épült népszínházhoz főrendezőnek. De a népszínháznál sem volt sokaig maradása, mert excentrikus ötleteivel, a külső hatás hajhászásával olyan tere akart átesapni, ahol őt Rákosi Jenő, az akkori igazgató követni nem akarta s így mennie kellett vidékre. S mint-hogy ebbe az időbe esett az is, hogy súlyos családi csapás érte, ettől kezdve Molnár egészsége, élete, talentumának igazi művész-becse hanyatlott folyton, rohamosan. Minél nagyobb hatást ért el a vidéki színpadokon, annál bizonyosabb volt, hogy azt a valódi művészet rovására cselekszi. S amikor már azt sem bírta tovább, akkor fölment ismét a fővárosba s ő, aki sem az időtől, sem senkitől tanulni nem akart, tanítványokat gyűjtött maga köré, hogy főneveljék őket a színpadnak saját eszméi szerint. Nem sok tanítványa akad s ezek között sem volt figyelemre méltó egy is. S így halt meg tegnap e fejelemzettel, nagy tehetségű művész, szinte tragikusan megsemmisülve, előbb lélekben azután testben. Végre megnyugszik — nyugodjék istenben.

* **Uj munkatársunk.** Említettük tegnap, hogy Lóndesz Elek, lapunk volt segéd-szerkesztője, önkéntesi szolgálatát teljesítendő, kilépett lapunk szerkesztőségi kötelekéből. Helyére ifj. Móricz Pál eleven tollu, tehetséges fiatal hírlapíró, a »Magyar Hírlap« volt munkatársát sikerült megnyernünk s tőle lapunk mai számában tárcza-czikket közlünk. Uj munkatársunkat ajánljuk olvasóink jó indulatába, a mit ő — bizton reméljük — munkásságával a legnagyobb mértékben ki is fog érdemelni!

* **Vasuti baleset.** Tegnap d. u. 3/4 órákor nagy szerencsétlenség történt a központi pályaudvarban. Szabó Vincze nevű lakatos — egy forgalmi tiszt utasítására — szeget akart verni egy kocsihoz s míg munkájával el volt foglalva, nem vette észre a közeledő vonatot, mely az ugyanazon vágányon álló kocsihoz ütdődött. Szabó Vincze a kocsi alá esett s a kocsi kerekai a felkarját és fellábat elvágta. Eszméletlen állapotban szállították be a kórházba, a rendőrség pedig megindította a vizsgálatot annak a kiderítése végett, hogy e szerencsétlenségért kit illet a felelősség.

* **Katonák napja** volt a mai. Az ujonczoktól csak úgy hemzsegett a város s különösen az éjjel óriási forgalma volt a vasutaknak. A központi pályaudvar környéke telve volt utasokkal s ilyen forgalomra a leg-régibb vasutasok sem emlékeznek. Természetes, hogy ezen forgalmat nemcsak az ujonczok okozták, hanem nagy része van benne a városnak is. Az éjjel érkezett ujonczok nagy része szállást sem kapott a városban, hanem bent tanyáztak a vendéglőkben, vagy kúnt az utcákon. Ma már kaptak kvártélyt — a kaszárnyában!

* **Kinevezés.** A besztercze-bányai kir. törvényszék elnöke a vezetése alatti kir. törvényszékhez Ponoczky Endre tiszafüredi díjas joggyakornokot hasonló minőségben kinevezte.

* **A debreczeni tornaegylet** folyó október hó 11-én, azaz vasárnap délelőtt 11 órákor a tornateremben évi rendes közgyűlést tart, melyre az egylet t. tagjai tisztelettel meghívattak. A közgyűlés tárgyai: 1. Évi jelentés. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Költségeloirányzat és költségvetés. 4. A tisztikar lemondása és megválasztása. 5. Indítványok. Debreczen, 1891 október hó. 1. — A z e l n ö k s é g.

* **A „császár emberei“.** A hegedű csak úgy sirt a reteképű cigány gyerek kezében, mikor rárántotta a Veres Sándor nótáját, ki Fekete Sándor bajtársával egyetemben — leány mellett, rossz bor mellett — késő éjjelig mulatott a »nyugoti sor« egyik zugkorcsmájában. Az még nem lett volna baj, hogy a hegedű sirt a cigány kezében, hanem azt már nem állhatta meg a Fekete gyerek, hogy a cigány mindig csak a Veres nótáját húzza. Oda szólott neki, hogy »Acsi te!« Most már az enyémet is tedd rá, azt a részcsillagát a barna lelkednek! Veres, ki czimborájával együtt »katonák«-hoz van berendelve, annak ellentmondott, Fekete székehez kapott, Fekete Vereset fejbe vágta, a korcsmárosné rendőr után kiáltott. A biztos megérkezett s nagy szeliden — persze a maga módja szerint — csitogatni kezdé a véres legényeket. De azok nem hallgattak a szép szóra; sőt mellöket verve, ama büszke szavakra fakadtak: Nekünk nem parancsol az ur! Mi a császár emberei vagyunk! (?) A biztos pedig — ki egyelőre nem vette figyelembe ezen érvelést — a császár embereit szépen bekísértette a dutyiba.

* **Gyászjelentés.** Az öngyilkossá lett Hutflesz Istvánról a család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Hutflesz Istvánné szül. Náuassy Johanna és gyermekei Hutflesz Kázmér, Katalin, férjével Maier Ottóval és gyermekeik Blanka és Palma, Hutflesz Aladar, valamint számos rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják a szeretett felejtethen jó férj, apa, nagyapa és apósának néhai Hutflesz István földbirtokosnak, f. hó 29-én, életének 73-ik évében bekövetkezett gyászos elhunytát. Drága halottunk földi részei f. évi okt. hó 2-án, d. u. 3 ó. fognak a várad-utczai 2086. számú sírját háztól az ág. evang. egyház hitvallás szertartása szerint a czegléd-utczai sirkertbe örök nyugalomra tételni. Mely végtisztesség-tétellel rokonainkat és a t. közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. szept. 30. Áldás és bőke hamvai felett!

* **A részegség ellen.** Azt mondják, hogy a részegség kellemes dolog, de nem szép és nem is egészséges. Megárt annak is, a ki részeg s gyakran annak is, a ki nem részeg, hanem csak látja a részegyet, avagy »fejbeköllintatik általa« Hoznak tehát törvényeket a részegség ellen, mintha a részeg ember törődne a törvényekkel. Most Németországban készülnek a sörivás tulságos élvezetének törvény által gátat vetni, súlyos büntetéseket szabván az iszákosságra. A porosz egészségügyi hivatalnokok egyesületének közgyűlése (Németországban rendszeren ilyen hosszú czimök van az egyesületeknek) foglalkozott az új törvénynevel elhatározta, hogy az iszákosság ellen hozandó törvényjavaslatához indítványt ad be, mely szerint az iszákosságra kiszabott büntetést nem helyesli, de azt kívánja, hogy az iszákos, ép úgy, mint az elmebeteg, orvos meghallgatása mellett gondnok s á g a l á h e l y e z t e s s é k. Az iszákosok gyógyintézetét orvosok vezetésére akarják bízni és az állam felügyelete alá helyezni. Más bajuk nincs.

* **Dalestélyt** rendez október hó 10-én a kereskedő ifjak dalköre. A dalkör — amint halljuk — ujonnan és igen jól szervezve, úgy, hogy remélni lehet tőle most is csak jó és összevágó előadást hallhatni.

* **Versenykuglizás.** Folyó év okt. hó 4-én vasárnap d. u. 4 órákor a pénzügyi tisztviselők posta épületben levő kuglizó helyiségében ez idényben utolsó verseny kuglizás tartatik, melyre úgy az egyleti tag urak, mint a tisztelt közönség ez uton is meghívattak.

* **Szállítás a hadsereg részére.** A munkácsi cs. és kir. katonai élelmezésiraktár felügyelősége kamarai kerületünk Szatmár és M.-Sziget városaiban elhelyezett m. kir. honvéd- és cs. és kir. közös hadsapatok részére 1892. év január 1-től bezárólag decz. 31-ig szükséges kenyér- és zabmennyiségre pályázatot hirdetett, melynek felteteleiből kiemeljük, hogy a kenyérré nézve kétféle ajánlat tehető t. i. a kenyérnek tisztázatlanul vagy felelően buza, felelően rozslisztből való előállítására; — továbbá, hogy községek bánatpénz s óvadékletételről feltétlenül fel vannak mentve s ugy ezek, valamint a mezőgazdasági egyesületek és termelők ajánlata másoké felett előnyben részesül. Az idevonatkozó közelebbi feltételek az alóli kereskedelmi és iparkamara hivatalában (n.-hatvan-utca 1445. sz. a.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen, 1891 szeptember 29. A kereskedelmi és iparkamara.

* **A jogász- és tisztviselői kör** t. tagjait értesitem, hogy f. évi október hó 1-től kezdve d. u. 5-től 6-ig lesz könyvosztás, minden hétfőn és csütörtökön. Könyvtárunk, melyet a kör minden tagja díjlanul használhat, most már több, mint 300 kitűnő munkából áll s legközelebb kiválólag Jókai regényeivel gyarapodott. A könyvek czimjegyzéke 10 krért nálam kapható. Husz Lajos, könyvtárnok.

* **A „Magyar Föld“** XII-ik évfolyamu közgazdasági napilap, mint mezőgazdasági szakirodalmunk tenyeg hézagpótló organuma ismeretes. Így nyilatkozik a magyar kir. földművelési miniszter 19523—III. 17. számú — valamenyi törvényhatóságokhoz szóló — rendeletében, amely rendelettel a lapot mint helyes irányut, s mint olyat, mely jelenleg egyedül áll — mint gazdasági napilapot — a belügyminiszterrel egyetértőleg pártolja. — T. olvasóink figyelmét kívánjuk ezen napilapra terelni, melynek egyik munkatársa J á m b o r E r n ő ur magát nálunk bemutatta, kit szerény hivatására érdemes, rokonszenves embernek találtunk. Ő itt tartózkodása alkalmával a lap terjesztésére törekszik, — ajánljuk őt Debreczen városa becses közönségének figyelmébe. Örvendetes lenne, ha fáradozása sikerrel járna.

* **Dr. Kentzler József,** városunk ismert orvosa, ki a nyáron át mint fűrdőorvos Gleichenbergben működött, városunkba hazaérkezett s működését ismét megkezdette. Lakása nagy Czegléd-utca 2151 sz. a Kardos üzlete mellett.

* **A város kosztosai.** Két csatangoló agárt kísérték be a rendőrséghez s e négy lábú kihágók most a város kosztján tartatnak. Tulajdonosuk átveheti a II. ker. rendőrkapitányságnál.

A kis gőzös kerekai alatt.

Debreczen, okt. 1.

Vétkes gondatlanságból került-e a kis gőzös robogó kerekai alá vagy véletlen baleset okozta kora halálát, ki tudná azt megmondani? Én nem! De az élettelen kis hulla, melyet a robogó kocsisor nehéz, vas kerekai valóságossággal összezúrtak, lapítottak — még kevésbé! Kiszállt abból minden élet...

A megüvegesedett szemek nem csillognak többé élettől vidoran s fűrgő lábacskaival nem fog többé gondatlanul ugrálni, játszadozni a szép erdő zöld leveles fái alatt. A halál, ez a rideg csont ember, neki sem kegyelmezett szegénynek. Pedig oly kis büntelen, ártatlan lényecske volt... Elhetett volna még sokáig. A sors másként határozott élete felől és neki halni kellett!

És pedig mily kínos halál által?... Brrr! A kis gőzös kerekai alatt... A vér szinte megfagy ereimben, ha elgondolom ez óriási kinokat.

Ifju élete csak egy tündér álmom volt, a melyre oly korán következett a borzasztó öröklétre ébredés a — halál!...

Tegnap alkonyatkor, mikor a nap bucsusugarával utoljára aranyozta meg a nagyerdei fák hervadó, sárguló lombjait, hosszú kocsisor robogott ki — kifelé a nagyerdőbe. A vigyázat-

lan koc
az egyi
zöld
szerenc
S
a liget

A
Voron
küldtek
Voron
nak. Ez
a melye
alkatrés
leng-bill
rozsszen

M
hogy a
akad m
van. Az
tojásgyá
risban i
lalkozna
állításá
művésze
tojtás s
mely k
izessé, a
tojásoka
a tojtá
Rézüstb
kellő o
a mi kü
gül gela
ják, mi
a tyukol
fölszelet
azonban
szetes o
rendkívü
keresked
hiányt p
részt eg
alapját.
érdekes
fog alk

Uj
lap hird
tó: »B
örvend
fiunk
Jean Bl
sóban.
hirt köz
szé s e
16 éves
r á g o t

Uj
lap hird
tó: »B
örvend
fiunk
Jean Bl
sóban.
hirt köz
szé s e
16 éves
r á g o t

Uj
lap hird
tó: »B
örvend
fiunk
Jean Bl
sóban.
hirt köz
szé s e
16 éves
r á g o t

Uj
lap hird
tó: »B
örvend
fiunk
Jean Bl
sóban.
hirt köz
szé s e
16 éves
r á g o t

Uj
lap hird
tó: »B
örvend
fiunk
Jean Bl
sóban.
hirt köz
szé s e
16 éves
r á g o t

Uj
lap hird
tó: »B
örvend
fiunk
Jean Bl
sóban.
hirt köz
szé s e
16 éves
r á g o t

lan kocsi-vezető nem látta a félhomályban, hogy az egyik sinen, lomha lépésekkel egy kis — zöld hasu béka lépeget... És a szerencsétlenség megtörtént.

S a kis állatka összezuzott tetemét, most a liget bokrainak hervadó levelei takarják.

—riczál.

Különfélék.

Az orosz parasztok kenyere. A „Voronjesky Telegraf” szerkesztőségének be- küldtek egyet abból a kenyérből, a melylyel a Vorones kormányzóságbeli parasztok táplálkoznak. Ez a kenyér „olyan lisztből” van sütyve, a melyet a malmok nagyobbára kidobálnak s alkatrésze konkoly és föld, csak itt-ott csil- leng-billeng benne egy buzaszemecke, vagy rozsszemecke.

Mesterséges tojás. Ki hitte volna, hogy a találmányok századában a tojásnak is akad mesterséges pótszere. Pedig már meg van. Az első kísérleteket Amerikában tették a tojásgyártással és ma már Londonban és Párisban is nagyszerűen berendezett telepek foglalkoznak e fontos élelmi szer mesterséges előállításával. A gyártás alapjául a cukrárszat művészete szolgál. — Először megcsinálják a tojás sárgáját kukoriczlisztből, keményítőt, mely keveréket egy kis adag czukor teszi izessé, a tojás fehérje albuminból készül. — A tojásokat e keverék éppen úgy nyeri, mint a tojás és golyóalaku czukorkák. — Rézüstben addig-addig forgatják, — míg a kellő ovalis formát el nem nyerte. — a mi különben pár perc alatt megvan; végül gelatinnal vonják be és gipszoldatba mártják, miáltal egészen olyan alakot nyert, mint a tyukok által tojt tojás. A mesterséges tojás fölszeletelve egészen oly izü, mint az eredeti, azonban higitani vagy rántottává főzni természetes okoknál fogva nem lehet. De így is rendkívüli fontossága van e találmánynak a kereskedésben s míg egyrészt már-már érezhető hiányt pótol a tojás szükségletben, addig más részt egy virágzó új iparágnak veti meg alapját. Nem is számítva azt, hogy ez az érdekes találmány egy egész sereg új ideára fog alkalmat szolgáltatni.

Ujságok bolondgombái. Egy német lap hírdetése közt következő jelentés olvasható: „Barátaimmal és ismerőseimmel azon örvendetes hírt tudatom, hogy e hó 1-én kis fiunk született. Disznóban voltunk! Jean Bleémont, a Cíniselli-czirkusz tagja Varsóban.” — A „Triershe Zeitung” következő hírt közli: „Tegnap már megint szebmet-szések ról vettünk hírt; el is fogtak egy 16 éves szebmet-szét, a ki egy nadrágot lopott.”

Az önérzet.

— Rajz. —

Árpád urfi egész délelőtt makaeszkodott. Noha már „érett” volt, odahaza úgy tekintették, mint egy gyermeket és akként is bántak vele. Ez őt sértette és így — unalomból sem tudván egyebet csinálni — egyre duzzogott. De egyszer meg fogja ő még mutatni! . . .

Ebédnél azután az történt, hogy Árpád urfi nem az illetlen szoros szabályai szerint fogta kezében a kést, meg a villát, miért is a mamától — a ki az ilyenekre felette ügyelt — kapott egy rendutasítást. Ez után a kényes momentum után Árpád urfi többféle experimentációkat tett. A mama — ezért — a kezére ütött.

Míndezzen dolgok a hus találása előtt történtek. Mikor Lidi a szobába tért a nagy, pecsenyével tele tállal, a melynek szélére inycsiklandó savanyított ugorka volt czifrán, két-rét vágva, kirakva — éppen akkor csaltant el az ominozus ütés. Az evőeszközök csörömpölve hullottak ki Árpád urfi kezéből: egy pillanat alatt elhomályosult előtte az egész világ, csak a Lidi szobaleány két nagy fekete szemét látta, a mint bámulva áll meg a tállal kezében és figyelni az arcát . . .

Árpád urfi lelkében egy nagy elhatározás fogamzott meg ebben a perczen. Ő nem fogja tűrni többet a szekaturákat! Elvégre is ő már nem „czumplis” gyerek, a kit kényekedve szerint igazgathat a mamája. Ő most, mint egy nagy, okos ember fel fog állani az asztal mellől, és a nélkül, hogy egy falatot enne, nyugodtan, hidegvérrel, szó nélkül ott hagyta az ebédet. Am lássák!

És megtette. Nagyon jól sikerült a hadi terve. Vette a kalapját és kiment. Odakünn az udvaron volt egy lóca, arra leült és várt várt. Ugy gondolja, hogy utána küldenek valakit és megkérlelik szépen. Ő fog egy kicsit habozni, vonakodni, de végre is . . . Azután az a felséges ugorka! . . .

Sőt még azt is elmerészelt gondolni, hogy maga a tulajdon bántalmazó édes anyja jön ki és szól hozzá: „Ejnye fiam, csak nem teszed azt a bolondságot komolyan”. . . De nem jött senkisé.

Ez ebéd végén azután kikerült a kis öcsese, de nem hozott semmi üzenetet bentről. Csak úgy, magától kérdezte: „Miért nem ebédeltél, bácsikám?” — mire ő nem felelt egy szót sem.

A gyermekkel kihozatott egy Paul Kock féle regényt — az Árpád urfinak e kedves olvasmányát — összeszedelőzködött és mint egy martyr, mélabus arcczal, megindult a liget felé.

Elhatározta magában, hogy ő most „daczol.” Egész férfiúi önérzete fellázadt erre a gondolatra, hogy őt ma az anyja megütötte. Ő inkább nem eszik, inkább nem megy haza soha (ekkor elmosolyogta magát egy kicsinyt), minthogy ilyen „inzultusoknak” legyen kitéve. Az önérzet, nagyon megmozdult, felháborgott benne. „És egyszer csak példát kell adnunk” így morfondírozott magában.

Az uton lehajtott fejfel, megszegett nyakkal ment előre. Déli 1 órákor kevesen jártak: s a nap bután sütötte arcát. Mindenkép kellemetlen állapotban vala. Az éhség urrá lett felette és ennek az urnak egy versenytársával az „önérzet” című ural kellett viaskodnia. — Azonban az önérzet győzött.

Árpád urfi kiért a ligetbe. Itt egy volt tanárjával találkozott, a ktnek nem köszönt; viszont egy csunya leánynak — a kit nem is ismert — mélyen megemlé kalapját. — A napsütötte utakon, melyeket csak itt-ott árnyékolt be egy-egy szétterpeszkedő gesztenyefa, imbolygva járt és úgy hitte, hogy labai gyöngék „a kiállott éhségtől.”

Leheveredett a fübe és elővette a Kock könyvét. Ennek nagyon hosszú czime volt: „Kis patakokból lesznek a nagy folyók.” — ez a czim hasonlatos az ő állapotához. Mert a szemében egy pár könnyecsepp kezdett gyülekezni, a mikt ő nagy erővel tartott vissza. . .

A könyvet egy világgűyölő kézmozdulattal eldobta. Csak nem fog elmerülni a „XIX. Fejezet” olvasásába!

Immár azon a ponton állott, a hol a méreg és ellenszerei jutottak eszébe. Egy kis cyankali és vége lenne a „nyomorúságos életnek!” Azonban, ha gyorsan észre veszik — s ő igyekezni fog erre — még megmenthető; s akkor, hogy fogják őt becézni micsoda nagy martyr lesz? A ki el akarta magától dobni e rut életet . . .

„Mi is az élet?” Azt a bizonyos meghatározást nem találta meg gyorsan, hát egy új öldöklő szerre — a revolverre gondolt. Ettől azonban megijedt egy kicsit, mert — mint mondják — ettől az ember bizonyosan meghal. Már pedig meghalni ilyen gyermekségért.

Az éhség mindinkább elfogta. Kezdett elveivel alkudni. Jó lenne hazamenni, de hogyan, milyen szóval? Nem, nem megy. Ő nem hajlja meg térdét senki előtt! Azután olyan nagy dolog egyszer nem ebédelni?! És milyen lelki gyönyörűség látni, tapasztalni az „embernek” magában, hogy van benne férfiaság, buzog benne az önérzet. Hogy nem gyermek többé, akit ha megbántanak, pityereg egy kissé, azután elhallgat. Egy valóságos férfi.

De azért hazamegy — olvasni.

Az önérzet hazament, s — engedelmet és békét kért . . .

Bródy Ernő.

Irodalom és művészet.

Kokkos Demeter, az új görög költői generáció egyik legkiválóbb tagja, mint Athenből jelentik, 31 éves korában meghalt. Naxos szigetén született és tanulmányait Athenben végezte. Hosszabb ideig volt az Akropolis és a Romeó élelzapnak munkatársa. Trikupis miniszterelnök nagyon kedvelte a fiatal, tehetséges költőt s maga mellé titkáru nevezte ki. Ez időtől fogva az államszolgálatban tevékenykedett. Művei közül irodalmi becsüek a „Marula” című operette, a „Barba Linardo”, „Lázár kapitány” és „Az öreg Nikola kobza” című regényei.

Jubiláló akademikusok. Az akademia e hét végén ünnepli meg báró Vay Miklós, Pulszky Ferencz és Hunfalvy Pál felszázados akadémiai tagságának jubileumát. Az ünnepély a jubilálók kívánságára nem lesz nagyobb szabásu. Eötvös Lóránd báró elnök és Szily Kálmán főtítkárs egyserűen csak átadják a jubilánsoknak az akademia üdvözlő iratát.

CSARNOK.

„EZEREGY RÖGESZME.”

— Regény. —

Irta: **Dumas Sándor.**

Fordította: **Publik Ernő.**

(Folytatás.)

Először undor és sajnálat fogott el kísérletezéseimnél, de később úgy vélekedtem, hogy ténykedésem az emberiség érdekeit szolgálja, mert abban a reményben ringattam magam, mikép sikerülni fog meggyőzőm a törvényhozókat a halálbüntetések eltörlésének szükségességéről.

Kísérletezéseimre a Clamart temetőt jelték ki, ide hordták a kivégzettek hullait. Egy kis kápolna volt a temető zugában műtemremmé átalakítva számomra. Mert kérem, mikor a királyokat kikergették palotáikból, az Istent is kiűzték szentélyeiből.

Rendesen öt óra tájt érkezett meg a szomorú halottas szekér; a hullák egymásra dobva hevertek rajta, a fejek egy zsákban voltak.

En kiválogattam magamnak egy néhány hullát és fejet, a többit bele borították a közös gödörbe.

Mialatt a hullákkal így foglalatostkodtam, napról-napra nőtt Solange iránti szerelmem, s a szegény leány is szeretett ártatlan, nemes szívének egész hevével.

Sokszor arra gondoltam, hogy nőül veszem, ha eltűnök, mennyire ábrándoztunk e boldog házasságról . . . de hiába! El kellett volna árulnia nevét, s e név, mely egy előkelő emigrans-é volt, a halált jelentette volna.

Édes atyja többször megsürgetett leveleivel, hogy küldjem leányát, de ez szerelmével védett atyja előtt, sőt beleegyezését is kikérte frigyünkhöz, úgy, hogy e tekintetben tisztában voltunk a helyzettel.

Mikor Mária Antónia kivégzését meghalottam, mély buskomorságba estem. Solange folyton sirt, s mindkettőnk valami nyomasztó érzés fogott el, melytől nem birtunk megszabadulni; lehet valami szerencsétlenség előérzete nyomta lelkünket. En, amennyire lehetett, vizasztaltam Solange-t, de ugylátszik az én szavaimnak nem volt meggyőző ereje, s a szegény leány karjaim közt sirdogált.

Átvirasztottuk az éjt, mint rendesen, de ez az éj még borzasztóbb volt a nappalnál. — Emlékezem, egész éjjel hajnali két óráig egy kutya, mely a köztünk levő szobába volt bezárva, szüntelenül vonított.

Reggel tudtuk meg aztán, hogy ennek a kutyának a gazdaja. zsebében a kulccsal elment hazulról, az uton letartóztatták, éjjeli 3 órakor elítélték s már négy órakor hajnalban lenyakazták.

El kellett válnunk. Solangenak már reggel kilencz órakor előadást kellett tartania. Az intézet közel volt a fűvészkert mellett. Sokáig nem akartam elengedni, s ő is alig tudta magát elhatározni, hogy megváljék tőlem. De ennek így kellett történnie, mivel Solange a mulasztásért holmi kellemetlen fürkészéseknél tehetett volna ki magát.

En kocsit rendeltem, s elkísértem a Fosses-Saint-Bernard-utca szegletéig, itt kiszállottam, s magára hagytam. Az egész uton némán karoltuk át egymást, s könnyeink összevegyültek esőjainkkal.

A mint a kocsiból kiszállottam, mintha gyökereket vertek volna lábaim, mozdulatlanul állottam ott. Solange kiáltott, de nem volt szabad közelednem, mert könnyes arca és mély felindulása könnyen gyanút kelthetett volna. Kétségbe esve mentem haza s egész nap egyebet se csináltam, mint szerelmes leveleket firkáltam hozzá, elannyira, hogy estve egy egész kötet vallomást küldtem neki. Alig jövök a postáról, kapok egy levelet tőle.

A késés miatt — írja — erősen megpirongatták, szünni nem akaró kérdésekkel bosszantották, sőt azzal ijesztgették, hogy a legközelebbi szabad idejét megvonják tőle; de ő — esküdjök — minden áron fel fog keresni, még ha az állását is kockáztatná e miatt. En azt hittem már, hogy meg kell örülnöm, ha nem tudok vele egy egész hét után sem találkozni.

Nagy aggodalomba ejtett az is, hogy a levelet, melyet közelebbi atyjától kapott, minden valószínűség szerint valahol felbontották.

Az éj nagyon kellemetlenül telt el, s a nappal még kellemetlenebbül.

Másnap zord idő volt, egész nap szakadatlanul hideg eső esett, mely a tél közeledését jelezte. Az egész uton a Clamart-temetőig, ahová igyekeztem, a nyilvános kikiáltók ordításait hallám, amint az elítéltek neveit hirdették a köznépeknek, ma is szép számmal voltak a halálra kárhoztatott férfiak, nők és gyermekek. A véres aratás oly dusnak mutatkozott, hogy semmiesetre se halasztottam volna el ma az érdekes kísérletezéseket.

A nappalok nagyon rövidek voltak, hamar sötétedett. Négy óra felé érkeztem a Clamartba s csaknem éjszaka volt.

A temető, melyben nagy sirsödrök tángtak a kopár, zugó fák alatt, komor, szinte borzalmas volt.

Megállottam egy nagy sirsödör előtt, mely sokkal terjedelmesebb és mélyebb volt a rendesnél, ezt a verpad mai nagy küldeménye számára ásták.

A gödör fenekén víztöcsa volt; a lábaim elcsuszáltak s kis hiba, hogy belé nem estem, minden hajam szála felmeredt. Egészen átáztam az esőben, reszkettem, s besiettem műtermembe.

Ez tudvalevőleg egy kápolna volt. Szemimmal — magam se tudom miért — kutatni kezdtem, hogy vajjon a falakon, vagy az oltáron nem maradt-e valami nyom, mely ez épület vallásos rendeltetésére emlékeztetne, de a fal tiszta s az oltár üres volt.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A cukor és saharin. Tudjuk, hogy a cukor ma legfőképpen a cukorrépból nyeretik és az emberi szervezetnek fontos táplálkozási és élvezeti czikke. Mint minden organismus, úgy ez is a baktériumok által meg-

támadtatik, s akkor egyes kedvező körülmények között azokat az emberi szervezetbe bevéve, különféle betegségeknek lehetnek előmozdítói. A sok cukor élvezete, nagyobb erjedő képességű anyagok jelenléte folytán, a szájbán, a gyomorban vagy a belekben nagyobb mennyiségű savanyokat okozhat, melyek rombolólag hatnak. A szájbán például a fogak támadtatnak meg, míg a belekben nagyobb mérvű izgatások, csikarások képződhetnek, főleg a gyermekekénél. Ilyen esetekben a cukorforgasztást abban kell hagyni. Más tekintetben pedig a cukor nagy táplálóképessége és könnyű emészthetőségénél fogva különösen lázas állapotokban nagy jelentőséggel bír. Amde a cukornak is akad versenytársa és ez a »saharin«, mely háromszázszor bir nagyobb édes-séggel, mint a cukor. A saharinnak is, mint minden új jelenségnek azonnal akadnak pártolói. Ez az által különbözik a cukortól, hogy ez nem táplálkozási, hanem csakis élvezeti czikk. Állítólag az emberi szervezetre ártalmatlan s ennél fogva a gyógyászatban nagy szerepet játszanak neki. Különösen a cukorbetegségben lévőknél volna nagy szerepe, mert általa azok eledelét megédesíthető. A kövérség legyőzésénél is hasznosan vélik alkalmazni. Azon tapasztalatnál fogva, hogy a saharin a gyomorban savanyodást nem okoz, még borok édesítésére is felhasználni törekednek. Más oldalról azonban a francia közegészségügyi tanács annak a borok édesítésére való használatát káros hatásánál fogva eltiltotta.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. Szeptember 29.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli súlyban) ————. 2) Öreg közép (páronként 300—400 klg-súlyban) ————. 3) Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 47.—47.50— 4) Fialat közép (páronként 251—320 klg, súlyban 48.—48.50— 5) Fialat könnyű (páronként 250 klg-ig terjedő súlyban) 50.—51.— II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) ————. 7) Közép (páronként 220—280 klg, súlyban) ————. 8) Könnyű (páronként 220 klg-ig terjedő súlyban) 49.—50.— III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban, 46.50—47.— 10) Közép (páronként 220—260 klg, súlyban) 46.50—47.— 11) Könnyű (páronként 220 klg-ig terjedő súlyban) 48.—48.50— Sertés létszám: szept. 28 napján volt készlet 137.387 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hízaltni való sertés ————. malacz (4—11 hónapos korban) elhajtott 1086 drb.

Budapesti gabonatözsde. Szeptemb. 30-án. Buza tavaszra 10.56 pénz 10.57, őszre 10.23 pénz, 10.15 áru. — Tengeri 1892 máj. — jun. 5.59 pénz, 5.61 áru. Zab tavaszra 6.02 pénz, 6.04 áru, őszre 5.84 pénz, 5.87 áru. — Káposztarepce aug.—szept. 14.70 pénz, 14.80 áru.

Adómentes szesz eczetgyártásra. A pénzügyminiszter rendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz az eczetgyártási czélokra adómentesen beszerzett szesz felhasználása és ellenőrzése tárgyában. E szerint minden eczetgyáros, a ki szesznek eczetgyártás czéljaira való adómentes beszerzésére engedélyt kíván nyerni, köteles kérvényéhez, melyhez az üzleti helyiségek alaprajza is melléklendő, üzleti helyiségeinek pontos leírását, valamint az eczetgyártásnál általa követett üzleti módnak leírását is két-két példányban esatolni. A kik a szóban forgó engedélynek már birtokában vannak, a leírásokat legkésőbbben január hó 1-ig az illető pénzügyigazgatósághoz pótlólag benyújtani kötelesek. Az üzleti helyiségek leírásában nemcsak az eczet készítésére és tartására használt helyiségek, hanem az összes műeszközök és

tartályok, ürtartalmuknak bejelentése mellett felsorolandók. — Az üzleti mód leírásában az eczetgyártásnál tényleg követett eljárást pontosan és részletesen kell leírni. A vállalkozó a bejelentett üzleti módot pontosan betartani köteles, s az attól való minden eltérést, valamint az üzlet rendes folytatásában bekövetkezett minden akadályt a vállalat haladéktalanul bejelenteni tartozik. A betérjesztett leírások alapján a pénzügyigazgatóság a leletjegyzőkönyv felvételét rendeli el. Az eczetgyárosok által eddig vezetett följegyzések helyett, azok által személyesen, vagy pedig a pénzügyigazgatóságnak írásbelileg bejelentendő helyetteseik által, egy termelési lajstrom és egy eladási lajstrom vezetendő. A termelési lajstromba következő adatok vezetendők be: 1, minden egyes denaturálás befejezése után azonnal a hivatalosan denaturált szesznek mennyisége, alkoholtartalma és eczetsavtartalma; 2. a denaturált szeszből naponként eczetgyártás czéljaira kivett mennyiség, és pedig azonnal a kivétel után; 3. a naponként használatban levő eczetkádák számjegyei; 4. a 24 óránként készített eczet mennyisége, annak eczetsavtartalma és a tartályok számjegyei, melyben a kész eczet elhelyeztetett; 5. minden bevezetésnek napja és órája. Az eczetgyártási czélokra adómentesen beszerzett szesznek denaturálása az eddig is érvényes módokat mellett eszközözendő; azonban a denaturált szesz sohasem bírhat nagyobb, mint Réaumur szerint † 12 hőfok melletti 36 alkoholfok-tartalommal,

Debreczeni piacz.

Debreczen, okt. 30.

Heti vásár.

(szept. 29.)

1 mm. Buza	10.00	9.90	9.80
1 mm. Kétszeres	8.50	8.40	8.30
1 mm. Rozs	8.50	8.40	8.30
1 mm. Árpá	5.20	5.15	5.10
1 mm. Zab	5.70	5.60	5.50
1 mm. Tengeri ó	4.40	4.35	4.30
1 mm. Tengeri uj	—	5.00	5.—
1 mm. Tengeri csöves	—	2.60	2.—
1 mm. Köles	—	4.00	4.—
1 mm. Rizs	—	22.00	—
1 mm. Borsó szepességi	—	17.50	—
1 mm. Lencse	—	19.00	—
1 mm. Bab fehér	—	8.50	—
1 mm. Köles kása	—	14.50	—
1 zsák Burgonya	—	2.40	—
100 kiló Szalonna	54.00	53.00	52.00
100 kiló Háj	52.00	51.00	50.00

Sertés-vásár.

(szept. 30.)

Sertés. Felhajtott 1600 drb, eladatott 765 drb.

Árak: Sovány sertés párja: hat hónapos-tól egy évesig 12—18 frtig, egy éves egy és fél évesig 20—30 frtig, 2 éves-től feljebb 35—45 frtig. Kővér sertés kilója 42—48 krajczár.

Irányzat lanya.

Marha-vásár.

(szept. 30.)

Marha. Felhajtott 600 drb, eladatott 267 darab.

Árak: a régiék.

Irányzat: lanya.

Ló-vásár.

(szept. 30.)

Ló. Felhajtott 300 drb, eladatott 121 drb.

Árak: a régiék.

Irányzat: lanya.

Napszámárak.

(szept. 30.)

A debreczeni napszámárakat tegnap következőleg jegyezte fel a vásárbíró. Egy férfi a gazda kenyerén 90 kr, saját kenyerén 1.20 frt, egy nő a gazda kenyerén 60 kr, a saját kenyerén 90 kr, egy gyermek a gazda kenyerén 30 kr, a saját kenyerén 40 kr.

KIMUTATÁS

a debreczeni telefon hálózat beszélő állomásairól.

42. Angol királynő száll.
69. Államvasutak állomás főnöke.
75. Államvasutak üzletvezetősege.
34. Dr. Balkányi Emil orv.
40. Dr. Balkányi Miklós, ügyvédi irodája.
91. Dr. Balkányi Miklós lakása.
84. Bauer és társa gépgyára.
36. Berger Henrik, iroda.
14. »Bika« szálloda.
65. Dr. Balkányi Ede, orv.
93. Dr. Burger Péter, orv.
37. Berger Jenő műépítész lakása.
83. Casinó.
70. Csanak József nagykereskedése.
90. Dr. Csikos Sándor, orv.
18. »Debreczen« szerk.
35. »Debreczeni Ellenőr« szerk.
55. »Debreczeni helyi vasut« irodája.
43. »Debreczeni helyi vasut« nagyerdei indóház.
2. Dohánygyár.
20. »Debreczeni Hirlap«
52. Első magyar ált. bizt. társ.
9. Eprekerti faraktár.
79. Első debr. fakeskedő társ. irodája.
17. Első debr. fakeskedő társ. fióküzleti irodája.
46. Főerdőmester.
68. Főispán.
6. Feischl Fülöp és Fia cég.
13. Fűrst Mátvás és Fia cég és Áron Miksa cég.
86. Frohner szálloda
85. Glück Adolf pinczér ügynök.
60. Gebauer Károly koporsó gyára
62. »Hungária« kávéház
102. Dr. Holländer Dezső
81. Ipar- és kereskedelmi bank
94. Iparegyesületi takarékos hiteltintézet
39. István gőzmalom
19. Keresk. és iparkamara
66. Kegyelet. temetkezési intézet
4. Kovács Gábor ügyvéd.
11. Közkórház
101. Közgazdasági bank.
82. Központi kávéház
30. Kunz József és Társa cég.
67. Dr. Kola János, ügyv.
53. Kaszanyitzky E. üzlete.
47. Kohn Henrik fűszerke-
dése főüzlet.
23. Kohn Henrik fióküzlet.
51. Dr. Legányi Gyula, orvos.
1. László Albert könyvkereskedése
74. Légszeszgyár
53. Magy. francia bizt. társ.
15. »Magyar király« kávh. társ.
44. »Margit« fürdő
48. Méntelep parancsnok.
49. Ormódy Lajos nyári l.
38. Osztrák-magyar bank
10. Pavillon laktanya (katonai készlet).
24. Parragh Mór üzlete.
16. Parragh Mór gőzm.
33. Dr. Popper Alajos, orv.
31. Rendőr főkapit. magánlak.
87. Rendőr főkapitányság
95. Rendőr alkapitányság I-ső kerület.
27. Rendőr alkapitányság II-ik kerület.
45. Rendőr alkapitányság III. kerület éjjeli őrs.
41. Rendőr alkapitányság IV. kerület.
56. Rendőrség az indóháznál
63. Rosenberg Albert özv. szállító
5. Rothschnek V. Emil gyógyszerára
99. Rothschnek V. Emil lakása
80. Riesz Lipót cukrászdája
73. Riesz Lipót sütődéje.
99. Rothschnek W. Emil lakása.
50. Szikszay Lajos építész
17. Stern József és testv. cég kefégyára
21. Stern József és testv. faáru gyára.
57. Taffler Ignác
58. Termény- és áru közraktár.
61. Turai Farkas irodája
96. Tüzoltóság
64. Dr. Tihanyi Sámuel, orvos
29. Tóth Gyula vaskeresk.
32. Varga Ferenc építész
76. Weisz Mózes és Fia cég.
92. Weisz Sándor divat-üzlete
25. Városház (elnökség)
26. Városi főszámvevőség
97. Vásártér (baromvásár).
28. Zádor Lajos üzlete
72. Zalogház (nyilvános)
98. Vecsey Imre lakása

Folyó hó 1-én a forgalomnak átadva volt 92 állomás.
E hó folyamán bekapcsolatott 3 állomás.
Lett 95 állomás.
Megszűnt 3 állomás.
Mai napon a forgalomnak tényleg átadva van 92 állomás.
Debreczen, 1891 szeptember 30-án.
Debreczeni telefon vállalat.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

NYILT-TÉR.

A karlsbadi vízzel végzett kurák alatt, valamint utókúra gyanánt, ugy ezen viz, valamint egyéb ásvány vizek használata után: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚ-KÚT

Legtöbb általános van alkalmazásban. Reumatis-
mus, rheuma, Carlsbadensis tractatus) ugy nyilatkozik,
hogy a Giesshübler savanyukut Karlsbad dicsőségére
szólítva, hogy e hely forrásainak gyógyhatását fokozza.
(Lásd: Imre udvari tanácsos monográfiája Giesshübl-
er szobráról.)

Jutányos szabott áron
kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI
CZÉGNÉL:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK
Kasan, Flanell, Woldon,
Legujabb ruhadiszek,
FEKETE DIVATKELMÉK,
szines és fekete selymek,
Mosó vелеzek,
TÉLI HIMALAYA KENDŐK,
selyem- és haraszt-kendők,
Gyermek tricót öltönyök,
Normal, gyapju és pamut
ALSÓ INGEK,
Ujjasok és nadrágok.
Téli harisnyák, keztyűk.

Az idén szép raktárt tartunk
BRASSÓI POSZTOKBAN,
Takarók és lópokrócokban.

Clayton és Shuttleworth bizományi raktára.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH-féle EREDETI
BAKER ROSTÁT

üzög tisztítóval vagy a nélkül, vasramás fonott szitákkal,

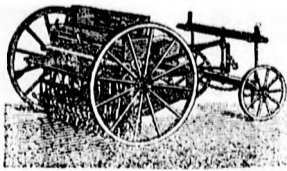
Konkolyozók (Trieur)

konkoly, bükköny, vadzab stb. kiválasztására.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH-féle EREDETI

SORBAVETŐGÉPEK,

u. m. „Universal-Drill“ és legujabban javított „Junior-Drill“, továbbá „New-Hungaria-Drill“



továbbá »Sack« rendszerű egytetemes azélekék, —
több rendbeli kétbarázdás ekék, vasboronák és min-
dennemű gazdasági gépek és felszerelések a legju-
tányosabb gyári árak mellett és kedvező fizetési fel-
tételék mellett kaphatók

BAUER és TÁRSA

gazdasági géposarnokában

DEBRECZENBEN

Gyár és iroda: N.-Péterfia 871. sz. (telefon összeköttetés).
Raktár: N.-Péterfia 853. sz. (helyi vasut megálló).

Ujjonnan berendezett **gazdasági gépgyára**
mindennemű gépek és szivattyuk javítását, kazánkovács-
és vasesztergályos munkát szakszerűen, gyorsan és jutá-
nyosan teljesít.

314 18

**Eladó kolompér.**

A gazdasági tanintézetnél **kitűnő kolompér** kapható; házhoz szállítva métermázsája 2 frt. Mustra megtekinthető és megrendelés szóval, vagy levélben tehető

431 3-3

az igazgatóságnál.

**DUSAN BERENDEZETT RAKTÁR**

áll a n. é. közönség rendelkezésére:

VÁSZNÁK,

Ujdonság-asztalneműek

ÉS

KÁVÉSTERITÉKÉK,

fehérneműek,

jó mosatu szines és fehér téli ruha-flanellek,

VALÓDI JÄEGER-ARUK

és

diszes kelengyékéből**KARDOS LÁSZLÓ**

442

tízletében

10-2

CZEGLÉD-UTCZA.Levél- és sürgönyzím: **Bauer gépgyára Debreczen.**

A „DEBRECEZENI” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG



NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvállal mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket
kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat stb.
a legzölésesebb kivitelben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére címzendők.

Új vállalatunkat, hol északraleti Magyarország legrégibb és legteljesebb politikai napilapja a

„DEBRECEZI”,

a szintén elterjedt „DEBRECEZENI HIRADÓ” és a „JÓGI HETILAP” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába. —
Hirdetések a Debreczen ez. lapban a legjutányosabb áron közölhetnek.

Bírósági nyomtatványok készletben vannak.

Nyomatott a „Debreczeni” nyomda részvény társaság nyomdájában. 1891.